

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ՄՇԱԿՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

Մասնագիտության դասիչը՝ Թ.00.06

ԵՊՀ մշակութաբանության ամբիոնի վարիչ՝

Հ. Լ. Պետրոսյան
պ. գ. դ., պրոֆեսոր

ԵՐԵՎԱՆ 2020

1. Մշակույթի սահմանումները:
2. Մշակույթի կատեգորիաները (բաժանումները)՝ երկմաս բաժանում (նյութական և ոչ նյութական), եռամաս բաժանում (նյութական, սոցիալական, գաղափարական), քառամաս բաժանում (Էդ. Մարգարյան, Յու. Մկրտումյան):
3. Ընդհանուր մշակութաբանական գիտություններ: Ուսումնասիրությունների օբյեկտը, առարկան, հետազոտական ու վերլուծական մեթոդները, հիմնական հասկացություններ:
4. Հարմշակութաբանական գիտություններ: Ուսումնասիրությունների օբյեկտը, առարկան, հետազոտական ու վերլուծական մեթոդները, հիմնական հասկացությունները:
5. Նեոլիթյան մշակույթի հուշարձանները Հայաստանում: Նրանց պարբերացումն ու ժամանակագրությունը:
6. Միջին բրոնզի դարի հնագիտական մշակույթները:
7. Կարոլինգյան «վերածնունդ»:
8. Վաղ բյուզանդական մշակույթի առանձնահատկությունները:
9. Հունական թատրոնը և գրականությունը դասական շրջանում: Մարդը և նրա հոգսերը, իղձերը, գեղեցիկին կնաստամբ գացումը, ձգտումը դեպի արդարությունը, հանցանքը և անկասելի պատիժը, սեփականարատների վրա ծիծաղելու ունակությունը հունական թատերականգործերում: Հունական թատրոնի ճարտարապետությունը, դրա բաղկացուցիչ մասերը և զարգացմանը նթացքը: Դասական գրականության հիմնական անառանձնահատկ ությունները:
10. Օրացույցն ու ժամացույցը Հռոմում: Ժամանակի չափումը հռոմեացիների կողմից. Դրա տարաբնույթ միջոցները: Հռոմեական օրացույցի առանձնահատկությունները, կառուցվածքը և էվոլյուցիան արևելյան ժողովուրդների մշակույթի ազդեցությամբ:
11. Անտիկ Հայաստանի հունարեն արձանագրությունները: Անտիկ Հայաստանի լատիներեն արձանագրությունները: Օտարալեզու գրային համակարգերի գոյության ատճառները: Արձանագրությունների տիպաբանությունը և բովանդակությունը: Նշանակությունը և պատմամշակութային արժեքը:
12. Քննադատական տեսության մշակութային հայեցակարգը: /Հորքհայմեր, Ադոռնո, Մարքուզե, Ռայխ, Ֆրոմ, Հաբերմաս/:

13. Առօրեականության սոցիոլոգիա եւ էթնոմեթոդոլոգիա /Շյուց, Բերգեր-Լուկման, Գարֆինկել, Գոֆման/:
14. Մշակույթի պոստստրուկտուրալիստական, նեոֆունկցիոնալիստական եւ պոստմոդեռնիստական մեկնաբանությունները սոցիոլոգիայում: /Մ. Ֆուկո, Ջ. Ալեքսանդեր, Ջ. Բաուման, Ժ. Բոդրիյար, Ժ. Լիոտար/:
15. Հոգևոր մշակույթի համակարգում կրթության դերի փիլիսոփայական վերլուծություն:
16. Բարոյականության հիմնախնդիրն արդի դարաշրջանում:
17. Հայաստանի միջնադարյան քաղաքը:
18. Միջնադարյան Հայաստանի արհեստագործական եղբայրությունները:
19. Բանահյուսության բուն առանձնահատկությունները:
20. Բանագիտությունն իբրև գիտություն և նրա տեղը այլ գիտությունների համակարգում. Ժողովրդագիտության սկզբնավորումը:
21. Առասպելի փոխակերպումը հեքիաթի:
22. Հելլենիստական Հայաստանի դրամները:
23. Զինանշանի ինստիտուտի զարգացումը Միջին դարերում:
24. Կրկիկյան Հայաստանի պետական խորհրդանիշերը (դրամ, զինանշան):
25. Մարդաբանական գիտաճյուղեր:
26. Էթնիկական մարդաբանություն:
27. Ֆիզիկական մարդաբանություն:
28. Անտիկ մշակույթի «վերադարձը» և նոր մշակույթի մոդելավորումը Վերածննդի ժամանակաշրջանում:
29. Եվրոպայի Նոր ժամանակների /մոդեռնության/ մշակութային առանձնահատկությունները:
30. 17-18 դդ. Եվրոպական քաղաքային մշակույթը:
31. Աշուղական մշակույթի ընդհանուր բնութագիրը. Սայաթ -Նովա, Ջիվանի:
32. Միջնադարյան հոգևոր երաժշտության ընդհանուր բնութագիրը:
33. Կոմպոզիտորական արվեստ. Տիգրան Զուխաճեան, Ալեքսանդր Սպենդիարյան, Ռոմանոս Մելիքյան:
34. Գառնիի ճարտարապետական համալիրը՝ ամրոցը, հեթանոսական տաճարը, պալատը, բաղնիքը:

35. Զվարթնոցի խորհրդաբանական կերպարը: Նորարարությունը հորինվածքում, կոնստրուկցիաներում և հարդարանքում: Թ.Թորամանյանի վերակազմությունը:
36. Աղթամարի Սբ. Խաչը եկեղեցու ծավալատարածական հորինվածքն ու գեղարվեստական հարդարանքը:
37. Տիեզերքի հայկական առասպելական մոդելի բնութագրման շուրջ. սրբազան լեռը:
38. Նոր ժամանակաշրջանի հայ մշակույթի կենտրոններն ու օջախները:
39. Խորհրդահայ մշակույթի բնութագիրը:
40. Հայկական մշակույթի զարգացման ուղիները Նոր շրջանում:
41. Գենդերային դերերը վրացական ավանադական ընտանեկան համակարգում:
42. Մեզոամերիկյան քաղաքակրթություններ:
43. Երեք կրոն (Բուդդայականություն, Դաոսականություն, Կոնֆուցիականություն):
44. Հյուսիս-ամերիկյան հնդկացիների հավատալիքերի համակարգը:
45. Թանգարանային ցուցադրության կազմակերպման սկզբունքները:
46. Ֆոնդային հավաքածուների հաշվառման և պահպանման սկզբունքները:
47. Թանգարանային լսարան: Աշխատանք այցելուների հետ:
48. Մշակութային մարդաբանության առարկայի հետազոտման օբյեկտը և խնդիրները:
49. Կրոնի վաղագույն ձևերը:
50. Սուբստանտիվիստական մոտեցումները տնտեսական մարդաբանության մեջ: Պրեստիժային փոխանակում:
51. Գլոբալացման բնույթը եւ շարժիչ ուժերը: /Բերգեր, Վալերսթայն, Ռոզենաու, Ջիլփին, Ապադուրաի, Հելդ, Գիդենս, Ռոբերթսոն, Հանդինգթոն, Ֆուկույամա/:
52. Գլոբալացման ցուցիչ: Քիրնիի և Դրիհիբի չափումները: Հայաստանը ըստ գլոբալացման ցուցիչի չափումների:
53. Գլոբալացում և գլոկալացում:
54. Հին Ռուսիայի լեզուն և մշակույթը: Սլավոնական այբուբենի ստեղծումն ու նրա ազդեցությունը Ռուսիայի մշակույթի զարգացման վրա:
55. Ռուսիայի կրոնը. Հեթանոսություն և քրիստոնեություն:
56. XIX դարի ռուսական մշակույթ:

57. Քաղաքական իսլամի վերելքը Թուրքիայում, պետական հեղաշրջումներ (1960, 1971, 1980թ.): Արդարություն և զարգացում կուսակցությունը ու նոր հայեցակարգերը Թուրքիայում:
58. Ռեզա շահի իրականացրած փոփոխությունները, որպես մշակութային քաղաքականության բաղկացուցիչ. կանանաց, կրթական իրավունքները հոգևորականության դերի կրճատումը:
59. Պոստմոդեռնիզմի ընդհանուր նկարագիրը:
60. Էլիտարը և զանգվածայինը արևմտյան մշակույթում:
61. Կրթությունը ժամանակակից արևմտյան մշակույթում:
62. Մշակութային քաղաքականություն. սահմանումներ և բնորոշումներ: Մշակութային քաղաքականության գործիքային տեսությունը:
63. Մշակութային քաղաքականության հիմնաձևերը. պահպանություն, տարածում, ուսուցում, կրթություն, հետազոտում, արարում և անիմացիա:
64. Մշակութային քաղաքականությունը Հայաստանի Հանրապետությունում անկախության վերջին տասնամյակներում:
65. Կանացի շարժումներ: Սուֆրաժիստական շարժումը և ձեռքբերումները: Սուֆրաժիզմի ճգնաժամը և ֆեմինիստական գաղափարախոսությունները:
66. Մասկուլին շարժումը և նպատակները:
67. Գենդերը պոստմոդեռն դիսկուրսում /Յու.Կրիստյևա, Լ. Իրիգարեյ, Ժ. Լական, Ժ. Բոդրիյար, Ժ. Դերիդա, Է.Սիքսու/:
68. Մասկուլին և ֆեմինին մշակույթներն ըստ Գ. Հոֆսթեդի:
69. Կովկասի ժողովուրդների սոցիոնորմատիվ մշակույթի համեմատական բնութագիրը:
70. Էթնիկ կոնֆլիկտների մշակութային հիմքերը Կովկասում:
71. Ադրական էթիկան որպես կովկասյան քաղաքակրթության դրսևորում:
72. Ռազմավարական պլան. PEST և SWOT վերլուծություններ:
73. Շուկայավարության նպատակը և գործունեության կազմակերպումը:
74. Ֆանդրեյզինգի էությունը: Աշխատանք հովանավորի հետ:
75. Գիրը և գիրքը հայ քրիստոնեական մշակույթում:
76. Աշխարհիկացման և ապաշխարհիկացման գործընթացներ:
77. Տոնը մշակույթի համակարգում:

78. Քաղաքակրթություն հասկացությունը և նրա կարևորագույն չոփորոշիչները. ժամանակ, տարածական ընդգրկում, արժեքանություն:
79. Միջմշակութային հաղորդակցություն: Սահմանումը:
80. Սրբազանի հասկացությունը կրոնական համակարգերում:
81. ՀՀ ազգային փոքրամասնությունների մասնակցությունը ՀՀ հասարակական-մշակութային կյանքին:
82. ՀՀ ազգային փոքրամասնություններ. հիմնական բնութագիրը:
83. Մշակութային ժառանգության բնորոշումներն ըստ միջազգային հռչակագրերի և փաստաթղթերի:
84. Լեզուն և ինքնությունը:
85. Քաղաքական մշակույթի էությունը:
86. Հայաստանի Հանրապետության բնակչության բնական շարժի (ծնելիություն, մահացություն, ամուսնություն, ամուսնալուծություն) գործընթացները 1990-2013թթ.:
87. Զբոսաշրջության սահմանումը, նպատակը և զարգացման փուլերը:
88. Մարդու էթոլոգիան որպես մարդաբանական գիտաճյուղ:
89. Տեսական մոտեցում, մեթոդաբանություն, մեթոդ հասկացությունների մեկնաբանությունը մշակութաբանությունում:
90. Խաչքարային մշակույթ. խաչքար կանգնեցնելու շարժառիթները, նպատակները, խաչքարի գործառույթները:
91. Էթնիկ կարծրատիպեր:
92. Կիրառական մշակութաբանություն: Միջամտողական հետազոտության տեսակները և մեթոդները: Դեպքերի ուսումնասիրություններ:
93. Ժամանցի ու զվարճանքի ավանդական ու արդի դրսևորումները Հայաստանում:
94. Հայկական վերածնության հիմնահարցը:
95. Տոնի բնութագիրը, դասակարգումը, սահմանային անցման տոների առանձնահատկությունները:
96. Հայկական ընտանեկան-ազգակցական համակարգերի ավանդական կերպարը և ժամանակակից դերակատարումները:
97. Ազգային ինքնություն. ընդհանուր բնութագիրը:
98. Գլոբալիզացիա. հիմնական առանձնահատկությունները:

99. Զբոսաշրջության տիպերն ու տեսակները: Մշակութային տուրիզմի
առանձնահատկություններն ու գործառույթները:

100. Միջմշակութային հաղորդակցության խոչընդոտներ: Մ. Բեննեթի
զգայունականության մոդելը: Լ. Բարնայի նկարագ